

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXVII (62) • ŠTEV. (Nº) 13

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 16 de abril - 16. aprila 2009

RANJENI

DR. ANDREJ FINK

Predsednik Türk je izjavil, da je bil Tito „velika, pa tudi kompleksna zgodovinska osebnost, izjemno pomembna za slovenski narod“.

Ni mogoče razumeti, kako je inteligen ten Slovenec mogel izreči kaj takega. V Sloveniji je namreč med Titovo komunistično revolucijo nastala partizanska pesnitev: *Z ruskih step veliki Stalin kliče zmagovito. Z naših se gora odziva mu tovariš Tito.* Iz njihovih virov in mišljenja izhaja primerjanje in identifikacija „velikega“ Stalina s po Türkovo „velikim“ Titom.

Ta tovarišija gospoda predsednika še navdušuje! Če se pa spomnimo na verze *Na klic Kominterne ... v boj za Sovjete in pa Slovenija ... sovjetska bodeš ti!*, potem je res nerazumljivo, da ima demokratični predsednik demokratične države v demokratični Evropski zvezi tako visoko mnenje o nedemokratičnem in totalitarnem oblastniku, ki je, tako Janez Stanovnik, odgovoren za genocid v Sloveniji. Le kako to odmeva v Evropski zvezi?

Predvsem po odkritju grobišča v Hudi Jami se človeku poraja vprašanje, kaj mislijo še živi partizani o tem, pa denimo o Titovi „veličini“ in o zadnjih izjavah Janeza Stanovnika, ko pravi, da cilj NOB-ja ni bila samo osvoboditev, ampak tudi „revolucija, socialna revolucija, to je zgraditev novega družbenega reda“ (STA).

Mnogi partizani so se že takrat čutili prevarane. Tisti, ki so lahko od partizanov ušli, so bili potem njihovi najhujši nasprotniki. Drugi, ki tega niso zmogli, so morali ostati z njimi do konca in se potem soočiti z dejstvom, da so bili njihovi poštene nameni in domoljubna čustva zlorabljeni. Za zdravje domovine bi bilo dobro, če bi se tisti, ki je danes še živ, javno, osebno ali skupinsko ogradil od nekdanjega vodstva Komunistične partije in vsaj danes protestiral nad izdajo, ki mu jo je zadalo partizansko vodstvo OF. To bi lahko bil lep korak k celjenju ran, ki so še vedno odprte. Kaj pa če bi pri že pokojnih naredili to gesto njihovih potomci?

Iz osebnih izkušenj vem za grenkobo nekaterih partizanov maja 1945, ko bi se vsi morali veseliti svobode, o čemer so mi govorili njihovi sinovi in hčere. Med njimi imam, sin domobranca, nekaj odličnih prijateljev. Danes v bistvenem med nami ni razlik in stojimo na istih narodnih in svetovnonazorskih izhodiščih. Za nekatere pa niti ni treba, da bi se formalno izrekli, saj so njihova dejanja in življenjsko pričevanje dovolj zgovorni.

Smo pred veliko nočjo, pred novim spominom na odrešenje. Kristus se je na križu dušil in zadušil. Križani umre od zadušitve. Raziskave bodo pokazale, koliko je bilo takih, ki so se še živi zazidani v rovih v Hudi Jami med mukami dušili in zadušili. Na kakšen način so bili ti pridružen Kristusuovemu umiranju in smrti! Pa kako se nam njegovo sicer nepriemerljivo in neskončno trpljenje približuje v usodi teh nesrečnikov. Tudi mi smo pridružen obojnemu trpljenju in smo resnično ranjeni!

Spominjajmo se pokojnih, pa tudi njihovih krvnikov!

(Po Družini)

SLOVENIJA-HRVAŠKA

„Preveč smo popuščali“

Nekdanji finski predsednik in Nobelov nagrajenec za mir Martti Ahtisaari, predvideni vodja posredovanja pri reševanju vprašanja meje med Slovenijo in Hrvaško, je v Washingtonu izjavil, da „zelo verjetno“ ne bo sprejel posredništva v obmejnem sporu med Hrvaško in Slovenijo, ker gre za pravna vprašanja, on pa ni pravnik.

„Menim, da sem dovolj delal z balkanskimi državami od razpada Jugoslavije - do Kosova in BiH. (...) Moje ime sedaj povezujejo z napori za iskanje rešitve za hrvaško-slovenski obmejni spor, ki preprečuje nadaljevanje pogovorov o priključitvi Hrvaške v Evropsko unijo,“ je dejal Ahtisaari, ko je odgovarjal na vprašanja po predavanju v nacionalnem novinarskem klubu (NPC) v Washingtonu, poroča hrvaška tiskovna agencija Hina.

Po končanem nastopu je Ahtisaari v neuradnem pogovoru s hrvaškimi novinarji dejal, da ni še dobil nikakršnega uradnega vabila za mediacijo in da je najraje ne bi sprejel.

Pred tem je pojasnil, da ga je evropski komisar za širitve Olli Rehn, s katerim sta prijatelja, nekoč vprašal, ali je pripravljen voditi pogajanja, ker je že prej imel podobno vlogo. „Odgovoril sem, če me res potrebuješ, sem ti pripravljen pomagati,“ je dejal Ahtisaari.

Poudaril je, da gre v sporu med Ljubljano in Zagrebom za pravna vprašanja in je zato Rehnu svetoval, naj Evropska komisija angažira pravnika za arbitražo, ne glede na to, ali bi ga imenovali arbiter ali mediator, če bi obe državi o tem dosegli soglasje.

V Ljubljani se je sestalo več članov nekdanje ustavne komisije iz leta 1991, ki so pripravili predlog temeljne ustavne listine. Sestali so se, da bi tudi sami prispevali kakšne ideje, kako bi rešili slovensko-hrvaški zaplet glede meje. Toda do skupnih zaključkov niso prišli, je povedal eden od sodelujočih Tone Peršak.

Kot je pojasnil Peršak, so se dobili v prostorih slovenskega parlamenta pod pokroviteljstvom komisije državnega sveta za državno ureditev. Od tedanjih 23 članov komisije se jih je zbralo deset, med njimi tudi France Bučar, tedanji

predsednik skupščine in tudi ustavne komisije.

Naloga tedanje ustavne komisije je bila priprava temeljne ustavne listine, v kateri je med drugim zapisano tudi, da velja meja med republikama Slovenijo in Hrvaško, kot je bila na dan 25. junija 1991. Člani komisije pa so se zdaj zbrali, da bi morda tudi oni prispevali kakšne ideje, zamisli ali predloge glede reševanja zapleta med državama, je pojasnil Peršak.

„Toda do enotnega mnenja nismo prišli; niti o tem, kaj je vsebina tega zapleta, niti kakšne bi bile možne rešitve,“ je povedal Peršak. Stališča zbranih so se sicer po njegovih besedah gibala od ocene, da se je tudi Slovenija s svojimi stališči privedla v pat položaj in da bi bilo treba biti bolj fleksibilni v pogajanjih s Hrvaško. „Priti bi bilo potrebno do kompromisa, ker, kot kaže, ta zaplet vse bolj obremenjuje medsebojne odnose in tudi položaj Slovenije in Hrvaške v mednarodnem okolju,“ je pojasnil eno od stališč Peršak.

Drugo stališče, ki ga je po Peršakovih besedah zagovarjal zlasti Danijel Starman, ki se je prav tako udeležil torkovega srečanja, pa je bilo, da je bilo v preteklih 18 letih narejenih zelo veliko napak; „veliko preveč popuščanja Hrvaški, zaradi katerih je Slovenija dejansko že izgubila več kot tisoč hektarjev površine, kaže pa, da bo izgubila tudi nekatera naselja“. „V tej luči bi bilo treba vztrajati pri zgodovinskih dejstvih, se pravi, do kod je nekoč segala in kje dejansko je slovenska poselitev, in pri načelu pravičnosti,“ je pojasnil drugo stališče Peršak.

Med bolj zanimivimi pa je bilo po njegovih besedah stališče in razlaga Franceta Bučarja. Ta je po Peršakovih besedah menil, da je celoten zaplet pravzaprav posledica prizadevanj Hrvaške, da izkoristi razpad Jugoslavije in hkrati oslabitev nekdanjih republik in se tako skuša uveljaviti kot regionalna sila. „K temu pa sodi tudi dejstvo, da se pravzaprav ne drži svojega lastnega sklepa glede meje, ki je enak slovenskemu, torej da velja meja na dan 25. junija 1991, ampak skuša vsiliti, da se mora mejno vprašanje rešiti izključno na načelu mednarodnega prava, ker si obeta, da bo s tem pravzaprav nekaj pridobila,“ je povzel Peršak.

Kazenski postopek proti škofu Rožmanu ustavljen

Okrožno sodišče v Ljubljani je v pretekli petek izdalo sklep, da se ustavi kazenski postopek proti škofu dr. Gregoriju Rožmanu in ministru dr. Mihi Kreku.

Kot so pojasnili, je okrožno sodišče ugotovilo, da so v konkretnem primeru podane okoliščine, ki so pravne narave in ki izključujejo kazenski pregon zoper obtožena.

Po navedbah okrožnega sodišča je bila iz tega razloga edina možna odločitev, da se kazenski pregon zoper oba obtoženca ustavi. V konkretnem primeru, kot poudarjajo na okrožnem sodišču, je bilo namreč ugotovljeno, da zadeve ni možno sanirati zaradi različnih dejstev, „kot je npr. ta, da je oseba že pokojna“.

„Glede na takšno odločitev sodišče ostalih, s strani vrhovnega sodišča ugotovljenih procesnih kršitev, na tem mestu ni presojava,“ so pojasnili na okrožnem sodišču. Ob tem so dodali, da je okrožna državna tožilka v enem delu obtožbo tudi umaknila - gre za dejanja, opisana pod naslovom Vojni zločini obtožencev.

Kot je znano, je vrhovno sodišče oktobra 2007 ugodilo zahtevi ljubljanske nadškofije ter razveljavilo pravnomočno sodbo proti škofu Rožmanu in nekdanjemu voditelju SLS Mihi Kreku. Sodišče je ugotovilo, da je prišlo v primeru sojenja škofu Rožmanu do bistvenih kršitev kazenskega postopka. Zadevo je vrnilo Okrožnemu sodišču v Ljubljani v novo sojenje. Vrhovno sodišče je tako ugotovilo, da je v primeru sojenja škofu Rožmanu prišlo do bistvenih kršitev določb kazenskega postopka glede vprašanj sojenja v nenavzočnosti, glede vprašanj pravice do obrambe in tudi glede vprašanj, ali je bila dana pravna podlaga za to, da je škofu sodilo vojaško sodišče.

Spomnimo, da je bil škof Rožman na sodnem procesu pred vojaškim sodiščem v Ljubljani od 21. do 30. avgusta 1946 v odsotnosti obtožen sodelovanja z okupatorjem in obsojen na 18. let strogega zapore, izgubo državljanских pravic za dobo 10 let in zaplemo celotnega premoženja.

Letos bo 16. novembra poteklo 50 let odkar je v Clevelandu, ZDA umrl mučeniški škof dr. Gregorij Rožman.

Nagrada Vstajenje Dr. Marku Kremžarju

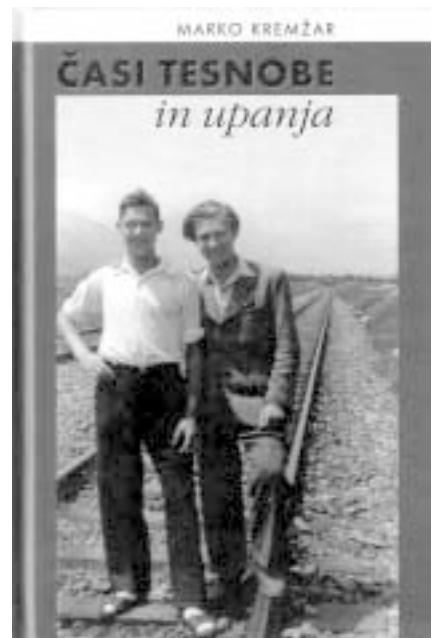
Dne 7. aprila se je sestala v Trstu na sedežu Slovenske prosvete komisija literarne nagrade „Vstajenje“, ki jo sestavljajo prof. Lojzka Bratuž, prof. Robert Petaros, prof. Zora Tavčar, dr. Zorko Harej, prof. Diomira Fabjan Bajc, prof. Neva Zaghet in urednik Marij Maver.

Iz lanske izvirne knjižne bere je komisija pregledala 42 del zamejskih in zdonskih avtorjev z letnico 2008. Odločila je, da nagrado prejme **Marko Kremžar** za knjigo **Časi tesnobe in upanja** ter za življenjsko delo.

Komisija omenja, da je dr. Marko Kremžar „ena osrednjih osebnosti slovenske politične emigracije. Od leta 1949 živi v Argentini. Deloval je predvsem kot gospodarstvenik in ekonomist, hkrati pa kot eden vodilnih zdonskih politikov. Pomemben je tudi kot organizator in pedagog slovenskega šolstva v slovenski skupnosti v Buenos Airesu. Ob tem je razvil bogato literarno dejavnost (novele in drame), še bolj pa strokovno (sociološke in politološke razprave). Marko Kremžar prejme

nagrado Vstajenje za memoarsko delo Časi tesnobe in upanja: gre za epopejo posameznika, vpetega v usodo slovenske diaspore v Argentini.“ V utemeljitvi je navedeno, da „njegovo prozo odlikuje živahen pripovedni slog, distanca in humor ter smisel za dramatično upovedovanje s pretresljivimi viški. Odlike njegove proze so poleg svežega jezika tudi poudarki na moralni dimenziji predstavljenih oseb in njihovih odločitev. Delo je prava freska težkih povojnih let politično razvejane slovenske emigracije.“

Nagrada Vstajenje se podeljuje od leta 1963 dalje. Med drugimi so jo prejeli Vinko Beličič, Ruda Jurčec, France Dolinar, Karel Mauser, Vinko Brumen, Alojz Rebula, Lev Detela, Boris Pahor, Zorko Simčič, Vladimir Kos, Zora Tavčar, Jože Velikonja in Ljubka Šorli.

SLOVENCİ V ARGENTINI

SAN JUSTO

53. občni zbor Našega doma

V nedeljo 15. marca je Naš dom imel svoj reden letni občni zbor. Začeli smo s sv. mašo, ki jo je naš župnik p. Alojzij Kukovica daroval v sanhuški stolnici. Že v Našem domu, po skupnem zajtrku, se je ob 11. uri začel 53. občni zbor.

Predsednik prof. Karel Groznik je po ugotovitvi sklepčnosti pozdravil navzoče ter z molitvijo otvoril zasedanje. Z minuto molka smo se posebej spomnili pokojnih članov in članic.

Sledilo je branje zapisnika lanskega občnega zbora, ki je bil soglasno potrjen. Takoj za tem, je tajnica ga. Tatjana Modic Kržišnik prebrala tajniško poročilo, kakor tudi je podal poročilo blagajnik g. Franci Štrubelj.

Sledila so poročila vseh organizacij in ustanov, ki redno delujejo v Našem domu. Poročilo za Zvezo slovenskih mater in žena odsek San Justo, je prebrala predsednica ga. Nežka Lovšin Kržišnik. V imenu krajevnih Slovenske fantovske zveze ter Slovenske dekliske organizacije je prebral poročilo Milan Goddec. Podali so poročila tudi: za slovensko osnovno šolo Franceta Balantiča ga. Irena Poglajen Urbančič; za Mešani pevski zbor ga. Jožica Malovrh Grilj; za skupino mladcev in mladenk ga. Marija Zupanc Urbančič; za folklorno skupino Mladika gdč. Berni Juhant, za društvo upokojencev pa je poročilo podal g. Stane Mustar. K vsakemu poročilu je predsednik Doma dodal spodbudno ali pohvalno besedo, ki je posamezne skupine ne le bodrilo za nadaljnje delovanje, temveč tudi potrdilo opravljeno delo. Izredno spodbudne so zazvenele tudi besede p. Kukovice, ki je k vsem čestital in poudaril lepo vzdušje in složno delo.

Po končanem poročanju, je nadzornik g. Andrej Selan ocenil delo odbora, poudaril vestno ravnanje dohodkov in odgovorno

delo odbornikov ter predlagal občnemu zboru potrditev vseh poročil. Razrešnico so vsi udeleženci soglasno odobrili.

Pri volitvah so bili na zapadla mesta izvoljeni novi člani in glavni odbor Doma je sestavljen takole: Karel Groznik, Berni Juhant, Ivana Tekavec, Franci Štrubelj, Toni Oblak, Stanko Jelen in Martin Selan. V širši odbor so bili izvoljeni Mici Malavašič Casullo, Evgen Urbančič, Mirjam Oblak, Pavel Modic in Toni Rovani.

Pred koncem občnega zbora se je

predsednik zahvalil najprej občinstvu za dobro obiskano srečanje ter vsem, ki so odboru priskočili na pomoč in obenem s predlogi spodbujali k delu.

Po zaključni molitvi nas je čakalo odlično kosilo, ki ga vsako leto prireja Zveza slovenskih mater in žena odsek San Justo. Članice Zveze požrtvovalno skrbijo ne le za reveže in bližnjega v stiski, pripravljajo dobrodnele pakete, obiskujejo bolne, in istočasno nudijo svojo pomoč tudi Našemu domu v vsakdanjem življenju. Povrnemo jim ne samo s prilično zahvalo temveč tudi z obiskom kosila, ki ga vsako leto prirejajo. Kulturni program, ki so ga predstavili v pesmi in besedi, je žel močan aplavz. Pod vodstvom gdč. Anice Mehle je zbor Zveze San Justo podal pesmi Prav lepo je res na deželi, Ena ptička priletela, Na Gorenjskem je fletno in Škrjanček; Kristina Qualizza je recitala poezijo Franceta Papeža, povezovala je Alenka Belič Fantini. Predsednica Zveze, Nežka Lovšin Kržišnik, je pozdravila vse navzoče, posebno še go. Pavlino Dobovškovo, predsednico centrale. Sledil je bogat srečelov, ki je bil vsem v veselje, zlasti našim najmlajšim. Veliko humorja in lepega vzdušja je vlil Lovro Tomažević, ko je vodil srečelov.

S sklepom, da bomo tudi letos glavnemu odboru priskočili na pomoč, podprli načrte, ki jih namerava v teku leta izpeljati in pridobiti še dodatne delavne sile, smo preživeli lep popoldan v družinskem in prijateljskem vzdušju.

I.T.

ROŽMANOV DOM

Že nekaj let se dobivamo na cvetno nedeljo v Rožmanovem domu, da v družbi njihovih stanovalcev preživimo ta lep cerkveni praznik z vsemi slovenskimi in krščanskimi navadami.

Precej pred napovedano uro smo se začeli zbirati. Prihitali smo iz vseh strani Buenos Airesa. Bil je lep, sočen dan, zato se je sv. maša vršila na prostem. Najprej je bil blagoslov butaric in oljk, ter simboličen blagoslov novega modernega poslopja, ki bo čez nekaj tednov odprlo vrata novim stanovalcem.

Sv. mašo je daroval naš dušni pastir dr. J. Rode, méd katero je v pridigi podal te lepe misli: „Sv. Andrej s Krete, škof in verski pisatelj iz prvih časov Cerkve, piše za cvetno nedeljo: 'Ne mečimo na cesto ne oljčnih ne palmovih vej, ne oblačil, ponižno in iskreno razgrnimo sami sebe pred našega Kralja. Ne razprostirajmo pred njim plaščev, odse-

kanih vej, zelenja, ki kmalu ovne in izgubi čez nekaj ur svoj čar. Namesto palmovih vej prinesimo Zmagovalcu nad smrtjo zmagoslavna odličja dobrih del in Bogu vsečnega življenja'. Tako je z veličastno stavbo povečane ga in novega Rožmanovega doma: namesto cvetja, ki čez nekaj ur ovne in izgubi svoj čar je kot odlično cvetnone-deljsko darilo našemu Kralju. Naj Bog blagoslovi vse, ki so gradili novi Rožmanov dom, vse, ki skrbijo za človeka vredno življenje v njem in vse, ki so sedaj in bodo prihodnosti deležni dobrote in ljubezni v jeseni življenja.“

Sv. maši je prisostvovalo okrog 250 ljudi. Vsi smo obredom dobro sledili, saj ozvočenje je dobro delovalo in sedežev ni manjkalo.

Kuharsko osebje je pravočasno pripravilo okusno kosilo, zato smo se kar hitro v jedilnici posedli k mizam, ki so bile okrašene s košaricami napolnjenimi s pirhi (delo

stanovalk). Požrtvovalnim kuharicam, strežnikom, méd katerimi je bilo lepo število mladih fantov in deklet, se moramo zahvaliti, da smo bili hitro in prijazno postreženi.

Po kosilu smo se še dolgo zadržali v jedilnici, saj je srečanje z znanci in prijatelji vedno zaželeno. Kako lepo je obujati spomine!

Praden smo odšli na svoje domove, smo si še znotraj ogledali novo stavbo, ki bo zares lep dom našim starejšim in onemoglim.

V današnjem dnevniku sem brala: Saber popular: "Un hogar sin amor, solo es una casa". Veseli in ponosni smo lahko, da naši stanovalci Rožmanovega doma nimajo samo strehe. Koliko jih je, ki se trudijo, da jim je v domu prijetno in domače. Potrudimo se tudi mi in jih z obiskom kdaj razveselimo!

RD

SAN MARTIN

Delovni jesenski marec

Po dolgem času se spet oglašava, da malo opiševa življenje v Domu, ki je z marcem spet zaživel. Kar pestro je bilo: koncert, predavanje, občni zbor ter začetek delovanja pri vseh organizacijah.

PRISRČEN KONCERT

Da nam je bilo v nedeljo, 1. marca, prav zares lepo, so poskrbeli gostje iz Slovenije. Obiskali so nas ljudski pevci iz Račne, ki sestavljajo zbor Zarja, in pevka balad Ljoba Jenče. Zjutraj so peli pri sv. maši, ki jo je daroval naš župnik, dr. Jure Rode. Po skupnem zajtrku je v spodnji dvorani sledil koncert, ki je pritegnil veliko število poslušalcev. „Naj vam naše slovenske pesmi polepšajo dan!“ smo brali na programih. In res smo ob vsaki skladbi, kar dva ducata jih je bilo, doživeli nepozabne trenutke, prav tako kot rojaki v Slomškovem domu in v Mendozii. Po koncertu pa seveda skupno kosilo, prijetno kramljanje in petje ob dobri postrežbi sanmartinske mladine, ki se je z mladimi pevci in pevkami še posebno dobro razumela.

ZANIMIVO PREDAVANJE

V petek, 13. marca, ob 20.30 uri se je lepo število staršev udeležilo predavanja

„Prevención de las adicciones“. Govoril je lic. Juan Pablo Berra, ki se že enaindvajset let ukvarja s problemom zasvojenosti. Podrobno nam je opisal problem alkohola in mamil med današnjo mladino, ki je le del k zasvojenosti uravnane družbe. Nakažal pa je tudi rešitev, ki temelji v poglobitvi medsebojnih odnosov preko iskrenega dialo-

gosa. Govoril je lic. Juan Pablo Berra, ki se že enaindvajset let ukvarja s problemom zasvojenosti. Podrobno nam je opisal problem alkohola in mamil med današnjo mladino, ki je le del k zasvojenosti uravnane družbe. Nakažal pa je tudi rešitev, ki temelji v poglobitvi medsebojnih odnosov preko iskrenega dialo-

gosa. Govoril je lic. Juan Pablo Berra, ki se že enaindvajset let ukvarja s problemom zasvojenosti. Podrobno nam je opisal problem alkohola in mamil med današnjo mladino, ki je le del k zasvojenosti uravnane družbe. Nakažal pa je tudi rešitev, ki temelji v poglobitvi medsebojnih odnosov preko iskrenega dialo-

gosa. Govoril je lic. Juan Pablo Berra, ki se že enaindvajset let ukvarja s problemom zasvojenosti. Podrobno nam je opisal problem alkohola in mamil med današnjo mladino, ki je le del k zasvojenosti uravnane družbe. Nakažal pa je tudi rešitev, ki temelji v poglobitvi medsebojnih odnosov preko iskrenega dialo-

DELOVANJE ORGANIZACIJ

Veselo, veselo je bilo v Rožmanovi šoli, v soboto, 14. marca. Šolski zvonec je k pouku privabil 28 otrok, ki se bodo pridno učili slovenskega jezika.

Mladci in mladenke so prav tako začeli z delom. Imeli so občni zbor, vsak prvi petek v mesecu pa bodo sestanki.

Mladina je začela redno zahajati v Dom na seje, pevske vaje in treniranje v odbojki in nogometu.

Zveza slovenskih mater in žena iz San Martina je imela prvi mesečni sestanek v četrtek, 19. marca, ob 16. uri. Govoril je polkovnik Jože Novak, in sicer o svojem obisku in doživetju v Sveti deželi.

Slovenski pevski zbor je začel s pevske vaje in treniranje v odbojki in nogometu.

Slovenski pevski zbor je začel s pevske vaje in treniranje v odbojki in nogometu.

Slovenski pevski zbor je začel s pevske vaje in treniranje v odbojki in nogometu.

Slovenski pevski zbor je začel s pevske vaje in treniranje v odbojki in nogometu.

